

Prædiken til 23. søndag efter trinitatis

Mark. 12, 38-44

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Markus: I sin undervisning sagde Jesus: »Tag jer i agt for de skriftkloge, som gerne vil gå omkring i lange gevanter og lade sig hilse på torvet og sidde øverst i synagogen og til højbords ved fester. De æder enker ud af huset og beder længe for et syns skyld. De skal dømmes så meget hårdere.« Og Jesus satte sig over for tempelblokken og så på, hvordan folkeskaren lagde penge i blokken. Der var mange rige, som gav meget. Så kom der en fattig enke, som gav to småmønter af et par øres værdi. Jesus kaldte da disciplene hen til sig og sagde til dem: »Sandelig siger jeg jer: Denne fattige enke har givet mere end alle de andre, som lægger penge i tempelblokken. For de har alle givet af deres overflod, men hun har givet af sin fattigdom, alt, hvad hun havde, alt det, hun havde at leve af.« Markusevangeliet 12,38-44

En lille by i Peru. To unge rygsækturister sidder og hviler de trætte ben og rygge. En lokal prikker dem på skulderen og rækker dem en dollarseddel, han har fundet på gaden. Den må jo være de fremmedes, - ingen i landsbyen har så mange penge og da slet ikke i dollars.

En historie om ærlighed, nej, egentlig ikke. For det hører med til historien, at det faktisk ikke var de to unges dollarseddel. Og deres overraskelse over at møde sådan en generøsitet fra et menneske, der havde mindre end de selv, fik den konsekvens, at de gav pengesedlen videre til en gademusikant, de senere mødte. Og på den måde blev det en historie om at give. Ikke give tilbage, men give videre. Give til den fremmede. Give, af den enkle grund at man har noget.

”Man skal yde, før man kan nyde”, siger den snusfornuftige leveregel. Og ikke bare i dag, men åbenbart også på Jesu tid, har det ligget snublende nær at rette det lille ”før” til ”for at” – altså: Man skal yde, for at man kan nyde. Der følger en belønning med, når man giver. Og det er for at få den, man giver.

Man kan nyde de andres beundring og anerkendende blikke, eller man kan nyde sin gode samvittighed. Man kan nyde reklamekronerne, der kommer i kassen, når ens navn eller firma figurerer på listen over bidragydere til de store landsindsamlinger. Og kommer man ikke til at sidde øverst i synagogen og til højborgs ved fester, så kan man da i det mindste nyde det halve minuts samtale med en berømthed, når man ringer sit bidrag ind til TV-showet.

Man giver med andre ord for selv at få. Og det er let både at se og dømme det alt sammen som overfladiskhed og hykleri. Men det er også let at stirre sig blind på.

Derfor sætter Jesus os i dag ved siden af ham dér på tempelpladsen, og så peger han derhen, hvor vores opmærksomhed ikke er. Han peger ikke hyklerne og de storskydende ud. Han peger ikke fingre af os, der ligner dem til forveksling. Han peger på hende, vi aldrig selv ville have set. Fordi hun ikke vil ses. Ja, hun opdager vel ikke engang, at Jesus har set hende. Han giver sig ikke til kende for hende, og han går ikke hen og roser hende. Han peger bare på hende, for at vi andre kan se hende. Et menneske, som ingenting yder. Den sortklædte enkes 2 småmønter er intet værd. Hun kunne lige så godt have beholdt dem selv. De gør ingen forskel for nogen. De mætter ingen sultende og gør ingen syge raske. Alligevel giver hun dem væk. Af den simple grund, at hun kunne.

Enken, som vi alle ved, må leve af andres nåde og barmhjertighed og almisser, tror noget andet. Hun tror, hun kan give. Hun tror, hun har noget at komme med, som er vigtigt, nødvendigt og påkrævet. Hun tror, at hendes småpenge betyder noget. Hun tror, hendes liv er vigtigt for andre end hende selv.

Det er ikke en tro, hun råber højt op om. Men det er en tro, der viser sig i den handling, den lille, diskrete og økonomisk set fuldstændig ligegyldige handling, hun foretager, da hun lægger sine eneste og sidste penge i tempelblokken. Hun gør, det hun kan, og troen skal hverken gøre mere *eller* mindre end det.

Ved at udpege enken for os får Jesus os til at rette opmærksomheden fra vores fuldstændig ligegyldige kvababbelser over, om vi og især de andre nu giver lidt eller meget og med hvilke begrundelser og formål. Han prikker os på skulderen og får os til at vende os om og se hende, vi ellers aldrig ville have fået øje på: Enken. Den sortklædte på alle måder ynkværdige person, som vitterligt intet har at bidrage med. Staklen, som vi højst kan have ondt af. Hende ser Jesus. Og han ser ikke hendes svaghed og alt det, hun ikke kan. Han ser hendes styrke. Han ser, at hun giver. Og han giver os blik for at se det samme. Se os selv og hinanden, som mennesker, der kan give.

I Vollsmose, indvandrerghettoen i Odense, går der en flok somaliske kvinder rundt.

Kvinder, hvis status i vores samfund måske godt kan sammenlignes med den status, enker havde i Jesu samtid. De somaliske kvinder har sluttet sig sammen i en lille kvindegruppe, som giver lektiehjælp til skolebørnene og laver antiradikaliseringarbejde blandt de store teenagedrenge. Tænk, at de tror, det nytter noget. Tænk, at kvinder, der ikke har dansk som deres modersmål, og som ikke selv har gået i dansk folkeskole, tror de kan hjælpe børn med dansk stil og matematikopgaver? Tænk, at kvinder fra et samfund og med en religion, som ikke regner kvinder for ligeværdige med mænd, tror, at de har nogen som helst autoritet over for store, slaskede teenagedrenge, der hænger ud i dårligt selskab? Hvor mange succeshistorier kan de mon fortælle? Hvor får de mon den tro fra, at de overhovedet har noget at give? Er de kvinder nulevende søstre til hende, der dengang for 2000 år siden gav af sin fattigdom? I hvert fald er de eksempler på, at der endnu i vores samfund findes generøsitet.

Vi har lige stillet os fra sommertid til vintertid, som normalt efterhånden er kommet til at hedde. Udenfor vinder mørket terræn. Det er nu, vi lukker døre og vinduer, trækker gardiner for og kryber indendørs for at lune os i fred og ro bag de hjemlige vægge. Men her på den sidste oktobersøndag får vi besked om noget andet. Her på kanten af vintermørket, her hvor lyset, varmen, alle sommerens muligheder og håb og kræfter synes at svinde ind og blive så små – her viser Jesus os et andet billede. Billedet af hende, der havde så lidt, og som gav alt.

Redaktion
Sognepræst og provst
Margrethe Dahlerup Koch
Fjord Alle 13
6950 Ringkøbing
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Billedet af et menneske, som i sin fortabthed havde styrke, mod og tro.

Det blev udtrykt sådan i den første bøn fra alteret: ”Gud, giv os din Helligånd, så vi ikke skal sidde alene mellem øde mure. Rejs selv dit hus i os og i alle, indtil den store dag, da alle mure falder, og alle tage løfter sig, og Gud selv lyser over de levende strømme”. Hele næste salme handler om det samme: ”Foragter ej de ringe dage, det lykkes skal, som skrevet står”.

Vi, der helst vil krybe sammen i det trygge stearinlysskær indenfor i det kendte, vi får besked på at vende os ud mod mørket for at se, hvad vi kan give. Trods svindende lys, trods kulde, svaghed og almindelig efterårstristesse har vi noget at give. Fordi vi har fået. Fået styrke, fået alt det, vi ikke har i os selv: Liv, ånde, muligheder, tro og håb. Alt det har vi fået. Alt det kan vi give. Og alt det skylder vi at give væk til hinanden.

For enken på tempelpladsen ligner en, vi kender. Enken ligner Jesus. Jesus gav alt fra sig. Bogstavelig talt alt. Som hans krybbe var en andens, var den grav, han til sidst blev lagt i, en anden mands ejendom. Sådan set – set sådan var Jesu liv så sølle og ligegyldigt som 2 småmønter i en indsamlingsbøsse. En hjemløs, enlig, arbejdsløs godt 30-årig mand, som endte med at blive henrettet offentligt som led i den almindelige fredagsunderholdning.

Men det var hans grav, der påskemorgen var tom. Det er hans ord, vi stadig samles om, søndag efter søndag. Det er hans navn, vores børn døbes i og døbes ind i. Det er ham, vi holdes i ånde og i arbejde af, når vi ved naderen spiser og drikker den smule brød og vin, der nærmest er ingenting, og alligevel er hans legeme og blod. Vi får hans liv, stædige tro, mod og styrke at leve af og oplives af. I disse måske ringe, mørke og korte, men først og sidst vigtige og Gud-givne dage.

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen således også nu og altid og i al evighed, amen.

Margrethe Dahlerup Koch
Ringkøbing

Salmer:
731, 598, 292, 350, 696. Efter altergang 474